

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کرمان

دانشکده پزشکی مهندس افضلی پور

پایان نامه:

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی پزشکی بیماری های مغز و اعصاب

عنوان:

مقایسه یافته های داپلرسونوگرافی در بیماران مبتلا به سکته مغزی وسیع بدخیم و غیربدخیم شریان مغزی

میانی

اساتید راهنما:

جناب آقای دکتر رستم سیف الدینی

جناب آقای دکتر حسینعلی ابراهیمی

پژوهش و نگارش:

محمد هادی محمدی

بهار ۹۶

بسمه تعالی

صور تجلسه دفاع از پایان نامه

جلسه دفاع از پایان نامه خانم / آقای محمدحسین محمدی دانشجوی دوره رستبازی دانشکده پزشکی

افضلی پور با عنوان

تاثیر یافته های رادیکال سوکروکرافتی در بیان ژن متیل ترانسفراز کته متری سطح بیچیم و غیر بیچیم کسه متری مانی

در ساعت ..... روز پنجشنبه تاریخ ۹۶/۳/۲۹ با حضور اعضای محترم هیئت داوران و نماینده دانشکده پزشکی

برگزار گردید.

ساعت	نام و نام خانوادگی	نمره (از بیست)	مهر و امضاء
استاد (ان) راهنما	<u>آقای دکتر سید مصطفی الهی</u> <u>آقای دکتر حسن ابراهیمی</u>	<u>۲۰</u> <u>۱۹/۸</u>	<u>دکتر حسینعلی ابراهیمی</u> متخصص مغز و اعصاب شماره: ۱۸۵۷۴
استاد (ان) مشاور	<u>آقای دکتر زکریا ابراهیمی</u>	<u>۲۰</u>	
عضو هیات داوران	<u>آقای دکتر محمد علی خا</u>	<u>۲۰</u>	<u>دکتر محمد علی خا</u> متخصص مغز و اعصاب شماره: ۱۸۵۷۴
عضو هیات داوران	<u>آقای دکتر کاوه خا</u>	<u>۱۹/۸</u>	
عضو هیات داوران (نماینده دانشکده)	<u>آقای دکتر علی البرجندی</u>	<u>۲۸/۴</u> <u>۲۸/۴</u>	

پس از استماع مراحل اجرا و نتایج حاصله، پایان نامه با درجه ..... و نمره ۲۸/۴ (از بیست) مورد تایید

قرار گرفت.

روال برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه و صحت مدارک ارائه شده شامل خلاصه مقالات و مقالات استخراج شده از پایان

نامه مورد تایید اینجانب ..... نماینده دانشکده پزشکی افضلی پور می باشد. مهر و امضاء

دکتر محمد علی خا
متخصص مغز و اعصاب
شماره: ۱۸۵۷۴

مقایسه یافته های داپلرسونوگرافی در بیماران مبتلا به سکته مغزی وسیع بدخیم و غیربدخیم شریان مغزی میانی

چکیده

مقدمه و هدف:

در حال حاضر هنوز یافته ای که بتواند سیر بالینی بدخیم را در بیماران مبتلا به سکته مغزی شریان مغزی میانی وسیع نشان دهند وجود ندارد. هدف این مطالعه مقایسه یافته های داپلر سونوگرافی در بیماران مبتلا به سکته مغزی وسیع بدخیم و غیر بدخیم شریان مغزی میانی به منظور بدست آوردن ارزش پیش آگهی آن در شناسایی موارد بدخیم بود .

مواد و روش ها:

این مطالعه ی مقطعی بر روی ۴۰ بیماران مبتلا به سکته مغزی ایسکمیک حاد در مرکز آموزشی درمانی شفا انجام گردید. همه بیماران در ۲۴ ساعت اول شروع علائم بستری، و CT-scan مغزی جهت تایید سکته ایسکمیک انجام شد و در صورتی که بیشتر از ۵۰ درصد قلمرو شریان مغزی میانی هیپودنسیتی را نشان می داد به عنوان سکته مغزی وسیع قلمرو شریان مغزی میانی (MMI) محسوب و سایر موارد حذف شدند. برای همه بیماران در همان ۲۴ ساعت اول داپلر سونوگرافی عروق مغزی انجام شد، سپس بیماران تا زمان ترخیص یا

فوت مورد ارزیابی قرار گرفتند. در صورتی که بیماران در سیر بالینی دچار میدریاز ثابت یک طرفه شده و یا در CT-scan کنترل در روز ۳ تا ۷ (برحسب تغییر اختلال سطح هوشیاری)، دارای جابجایی خط میانی به مقدار بیش از ۵ میلیمتر در سپتوم پلاسیدوم می بودند آن موارد m-MCAI محسوب می شدند. در این پژوهش یافته های داپلر سونوگرافی ۲۰ بیمار مبتلا به m-MCAI و ۲۰ بیمار مبتلا به MCAI که سیر بالینی بدخیم نداشتند با استفاده از نرم افزار SPSS در سطح معنی دار کمتر از ۰,۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها:

نتایج نشان داد میانگین PSV در شریان MCA سمت مقابل ضایعه، در موارد بدخیم، از موارد غیر بدخیم بطور معناداری بالاتر بود. همچنین میانگین MFV در همین شریان در سمت مقابل ضایعه، در موارد بدخیم به طور معناداری از موارد غیر بدخیم بالاتر بود. ($P=۰,۰۱$) دومین یافته ما افزایش معنا دار میانگین PSV شریان ACA سمت مقابل ضایعه، در موارد بدخیم نسبت به همین متغیر در موارد غیر بدخیم بود، ضمن اینکه میانگین MFV شریان ACA سمت مقابل ضایعه در موارد بدخیم، نسبت به موارد غیر بدخیم افزایش معناداری داشت. ($P=۰,۰۱$). یافته دیگر این مطالعه تفاوت معنا دار میانگین شاخص RI شریان ICA سمت مقابل ضایعه در موارد بدخیم با مقادیر آن در شریان مذکور در موارد غیر بدخیم است. ($P=۰,۰۲$)

نتیجه گیری:

تغییرات داپلر سونوگرافی عروق مغزی در موارد سکته مغزی ایسکمیک، ممکن است در شناخت زودرس مواردی که سیر بدخیم را در پیش خواهند گرفت کمک کننده باشد.

کلمات کلیدی:

داپلر سونوگرافی، ایسکمیک استروک (سکته مغزی)، پیش آگهی

Comparison of Dopplex sonography parameters in malignant and non malignant middle cerebral artery infarctions

Abstract

Introduction:

There is still no finding available that can show the malignant clinical course in patients with middle cerebral artery stroke. The aim of this study was to compare Doppler ultrasound findings in patients with malignant and non-malignant middle cerebral artery stroke in order to obtain its prognostic value in detecting malignant cases.

Method:

This cross-sectional study was conducted on 40 patients with acute ischemic stroke in Shafa University Hospital in Kerman, Iran, in 2017. All patients were admitted within 24 hours of onset of symptoms, and brain CT-scan was performed to confirm ischemic stroke. If more than 50% of the middle cerebral artery showed signs of hypodensity, it was considered massive MCA infarction (MMI), while others were excluded. In the first 24 hours, transcranial Doppler ultrasound was performed for all patients. Patients

were then examined until discharge or death. If the case of fixed unilateral mydriasis in the clinical course or a displacement of more than 2 mm in septum pellucidum in the control CT-scan on days 7 to 14 (depending on the changes in the consciousness level), m-MCAI was diagnosed. Data were analyzed using SPSS.

Result:

In the malignant cases, the mean PSV and MFV in MCA in the contralateral side of the lesion were significantly higher than the non-malignant cases. A significant increase in mean PSV and MFV in ACA in the contralateral side of the lesion was found in malignant compared to non-malignant cases ($P=0,01$). No significant difference was observed in terms of mean RI of ICA of contralateral side of the lesion between malignant and non-malignant cases ($P=0,02$).

Conclusion:

Our study showed increase in PSV and MFV in MCA and ACA in the contralateral side of the lesion in cases that lead to malignancy, which can be helpful in identifying early cases that advance to malignancy.

Key word: Dopplex sonography, stroke, prognosis